

Nr 1069

Av herr Tobé, om sakägares rätt till ersättning för kostnad i fastighetsbildningsärende.

Enligt det genom propositionen 1969: 128 framlagda förslaget till fastighetsbildningslag (FBL) skall utredningen i fastighetsbildningsärenden i princip ombesörjas av fastighetsbildningsmyndigheten. Ett viktigt inslag i utredningen blir det material och de synpunkter som framförs av fastighetsägarna. Sakägarna bör således stimuleras att medverka till att förhållandena klarläggs så långt det är möjligt. En sådan aktiv medverkan kan emellertid förorsaka sakägarna vissa kostnader såsom exempelvis för ombud och inställelser.

Departementschefen har emellertid inte funnit anledning att i FBL ta in några regler om ersättning till sakägare för kostnader för att föra talan vid förrättning. Skälen härtill är bl. a. att fastighetsbildningsmyndigheten förutsättes skola bedriva verksamhet för information och rådgivning och att en särskild regel om ersättning för kostnader skulle motverka den koncentration till domstolen av de enskilda sakägarnas bevisning som man avser bör eftersträvas.

Jag delar uppfattningen att fastighetsbildningsmyndigheten bör bedriva information och rådgivning. Då stridiga intressen står mot varandra måste emellertid sådan verksamhet bedrivas med stor försiktighet. Alla ställningstaganden som kan ge anledning till misstanke att fastighetsbildningsmyndigheten tar parti för den ena av två parter måste undvikas.

Den av departementschefen för vissa fall anvisade metoden att på indirekt väg åstadkomma en rättvis lösning, nämligen vid fördelningen av förrättningskostnaderna, är inte godtagbar. Man bör göra klar skillnad mellan förrättningskostnader och sakägarnas kostnader för utredning. Den metod departementschefen pekat på är en nödlösning som illustrerar behovet av regler i ämnet.

Enligt min mening är det också en fördel om så mycket av utredningen som möjligt förebringas redan vid förrättningen och inte uppskjutes till den prövning som kan ske vid domstol efter ett överklagande. Om fastighetsbildningsmyndighetens beslut kan grundas på ett tillförlitligt material minskar risken för överklagningar. Tyngdpunkten i förfarandet bör ligga på förrättningen. Avsaknaden av regler om ersättning för kostnader verkar emellertid i motsatt riktning.

Särskilt betänklig är den nämnda bristen i inlösenfallen. Flera remissorgan har också krävt en förstärkning av sakägarnas ställning vid inlösen och framhållit att sakägarna fått en sämre ställning vid fastighetsreglering än vid expropriation.

På grund av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen beslutar sådan ändring av FBL att fastighetsbildningsmyndigheten får möjlighet att besluta om ersättning åt sakägare för kostnader för utredning i ärende inför myndigheten.

Stockholm den 28 januari 1970

Erik Tobé (fp)

Nr 1070

Av herr Tobé m. fl., om åtgärder mot vattenförorening från fartyg.

(Lika lydande med motion nr 913 i Första kammaren)

Stockholm den 28 januari 1970

Erik Tobé (fp)

K.-E. Strömberg (fp)

Ola Ullsten (fp)

Kerstin Anér (fp)

Sven Antby (fp)
